N°. 82 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 6 en 7 April.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De berigten uit Belgie van heden behelzen niets van aanbelang; alleen leest men in den *Lynx* het volgende over het onverwacht oponthoud, dat de generaal *Goblet* op zijne reis naar Gotha ondervonden heeft.

» Ons gouvernement heeft de uitnoodiging gekregen om een einde te maken aan al dat vertoon van strategische demonstratien naar het grondgebied van Luxemburg, welke de groothertog en Pruissen inzonderheid niet gedogen konden, ofschoon voor 't overige omtrent derzelver afloop zeer gerust zijnde.

» Dien ten gevolge zonden de heer *Goblet* en diens gevolg verzocht zijn hunnen verderen togt te staken, tot men officieel kennis had bekomen van de algeheele ontruiming door de belgische troepen van het grondgebied van het groothertogdom.

» De heer *Goblet* zal alzoo zijnen weg wel spoedig vervolgen, wijl de zoo dienstige, zoo noodzakelijke beweging onzer troepen naar de grenzen van Holland juist ter snede gekomen is, om de gedwongene ontruiming van Luxemburg te bemantelen. De belgische kabinets-courrier, die voor een paar dagen naar Pruissen vertrokken is, brengt het berigt der bewerkstelligde ontruiming over."

Uit de berigten van Namen blijkt het ook met der daad, dat genoegzame alle belgische troepen het Luxemburgsche geruimd hebben; van de beide regimenten infanterie, het 1ste en 11de, is het eene reeds te Luik, het andere werd den 4, 5 en 6den te Namen gewacht; de kavallerie zou te Namen den 7den dezer komen; de batterij artillerie van den majoor *Lauwerys* is naar de omstreken van Mons op weg.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den April.

De discussie over het ontwerp van wet, waarbij men tot schadevergoeding aan de Noord-Amerikaansche staten een krediet van 25 millioenen verlangde, heeft gisteren vrij onverwacht eene ernstige wending genomen. Ofschoon het ook vroeger niet aan tegenstand ontbrak, schijnt echter eene bedenking van den heer *Berrijer* op de kamer van afgevaardigden eenen overwegenden invloed te hebben gehad. Die bedenking was geene andere dan dat de Noord-Amerikaansche staten, bij een verdrag op den 22sten Februarij 1819 met Spanje gesloten, van alle vorderingen ter zake van vaartuigen, in der tijd door Fransche kapers genomen, doch in Spaansche havens opgebragt en verbeurd verklaard, had afgezien, doch dat men in weerwil van dien bij het traktaat, waarvan thans de bekrachtiging het onderwerp van beraadslaging was, voor diezelfde vaartuigen eene vergoeding van nagenoeg acht millioenen had in rekening gebragt en toegestaan. De minister van buitenlandsche kamer trachtte wel de kamer te betoogen, dat beide verdragen indardaad niets gemeens hadden, dat het eerste bepaaldelijk de vergoeding door het Spaansch gouvernement ten onderwerp had, welk gouvernement voorzeker zich nimmer verstond, om de Fransche schuld voor zijne rekening te nemen, waardoor deze dus in haar geheel bleef, en zoowel als andere voldoening vorderde. De meerderheid schijnt deze verdediging niet te hebben beaamd, immers toen men onmiddellijk daarna tot de stemming over het eerste artikel van het ontwerp, hetwelk de hoofdbepaling inhield, zoude overgaan, verlangde de linkerzijde, dat die bij ballotage zoude plaats hebben, en nadat de stemmen langs dien weg, te midden eener groote beweging en in 't oog loopende spanning, waren opgenomen, bleek het, dat zich 176 leden *tegen*, en slechts 168 *voor*, gezegde bepaling hadden verklaard, welke alzoo, en met haar de geheele wet was verworpen. De ministers over dien onverwachten uitslag ontsteld, pakten dadelijk hunne portefeuilles bijeen, en begaven zich naar de Tuilerien, waar reeds des avonds ten half acht uren, ook hunne afwezige ambtgenooten tot eenen kabinetsraad werden bijeengeroepen, welke te middernacht nog niet was gescheiden. Het schijnt dat men eenen geruimen tijd heeft beraadslaagd, zonder tot eenig besluit te kunnen komen, immers de dagbladen die onder den invloed van het ministerie staan, het *Journal des Débats* en het *Journal de Paris*, laten zich zeer onbepaald uit over de houding die het gouvernement heeft aan te nemen. Ten slotte echter is men overeengekomen, dat eene zoo gevoelige nederlaag zoo al niet het ontslag van het geheele ministerie, dan toch dat van de onmiddellijk bij de zaak betrokkene ambtenaren, ten gevolg moest hebben, en overeenkomstig dit besluit is het, dat de *Moniteur* heden morgen in zijn officieel gedeelte aankondigt:

» De hertog *de Broglie* en de generaal *Sebastiani* hebben na het einde der zitting van de kamer van afgevaardigden hun verzoek om ontslag in handen van den koning overgegeven."

Het ontbreekt nu niet aan geruchten over de verdere maatregelen van het bestuur. Volgens sommigen zijn de ministers, de pas ontslagene daaronder begrepen, dezen morgen op nieuw vereenigd geweest, en zoude in dien raad besloten zijn, de plaats van den heer *de Broglie* vooreerst onvervuld te laten, den heer *de Rigny ad interim* het beleid der buitenlandsche zaken op te dragen, terwijl de maarschalk *Soult* het ministerie van marine zoude waarnemen, om alles in het vooruitzigt der zoodra mogelijk de nieuwe verkiezingen te doen plaats hebben, de kamer bijeen te roepen, en alsdan naar de meerderheid een geheel nieuw ministerie te vormen.

Hoe dit zij, men was ook ter beurze van gevoelen dat men het ontslag der beide ministers, slechts als eene genoegdoening aan de Noord-Amerikaansche staten had te beschouwen, doch dat de staatkunde van het bestuur volmaakt dezelfde zoude blijven.

Het *Journal des Debats* vindt in het besluit der kamer van gedeputeerden aanleiding tot de volgende bedenkingen:

» Het ontwerp van wet, het Amerikaansch verdrag betreffende, is verworpen. Te vergeefsch heeft de heer *de Broglie* alle de bezwaren, door zijne tegenstanders daartegen ingebragt, wederlegd; te vergeefsch heeft de heer *Duchatel* het belang van den handel, van scheepvaart en nijverheid, voor hetzelve doen gelden; acht stemmen hebben over het lot der betrekkingen met de Vereenigde Staten beslist.

» Moge de bezuiniging, die men in het budget vermeent te hebben gebragt, niet geheel ten nadeele komen van belangen, die op de bescherming der kamer billijke aanspraak konden maken. Wij vreezen, dat men de gevolgen dezer stemming niet genoeg heeft overwogen.

» Overigens is de taak van het gouvernement sints eenige uren merkelijk veranderd. Het moet thans ten aanzien der Vereenigde Staten de houding aannemen, die het best met den moeijelijken toestand, waarin het zich geplaatst ziet, overeenkomt. Voorzeker zal het alles aanwenden om de gevolgen dezer beslissing, die maar al te spoedig te Washington zal bekend zijn, voor te komen of te verhelpen."

De onafhankelijke bladen, met namen *le Constitutionel* en *le Temps*, die de zoogenaamde *tiers parti* vertegenwoordigen, kunnen, schijnbaar gematigd, hunne vreugde niet verbergen, en bepalen zich hoofdzakelijk tot het betoog, dat het ministerie, immers de beide ministers die met de buitenlandsche zaken belast zijn, noodzakelijk moeten aftreden, ofschoon men zulks niet durft verwachten, zelfs voor onwaarschijnlijk houdt.

Zonderling genoeg heeft de heer *Sebastiani* als gedeputeerde de zitting der kamer van heden bijgewoond, zich in het regter centrum plaatsende. Het onderwerp van beraadslaging was het ontwerp van wet, waarbij het gouvernement tot aan het einde der zitting van 1836 zoude gemagtigd zijn, om vreemde uitgewekenen een bepaald verblijf aan te wijzen, des noods het Fransch grondgebied te ontzeggen. Een amendement van den heer *de Sade* had ten doel, om van deze maatregelen uit te zonderen zoodanige uitgewekenen, die niet uit 's lands kas werden ondersteund, doch is verworpen. Evenmin heeft zich de meerderheid bekreund aan andere bedenkingen, alsof het ministerie zich door deze magtiging aan het verdrag van uitlevering tusschen Pruissen, Rusland en Oostenrijk, konde aansluiten. en is het eerste en hoofdartikel alzoo onveranderd aangenomen.

— De fondsen waren heden (2 *April*) genoteerd: 5 pCt. kont. 104,20; op tijd 104,40; 3 pCt. kont. 78; op tijd 78,25; Nap. rent. kont. niet genoteerd; op tijd 94,35; Sp. perpet. kont. 64 ¼; op tijd 64 ⅝; 3 pCt. kont. 40; op tijd 40⅛; Cortes 26 ¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den April.

Gisteren zijn door Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken, ad interim, den heer *van Zuijlen van Nijevelt*, aan de beide kamers der Staten Generaal de aangekondigde staatkundige mededeelingen gedaan. Van de jongste mededeeling, van 24 october des vorigen jaars afgaande, - toen aan de kamers mededeeling gedaan werd van den tegenstand in de uitvoering van het 4de artikel der overeenkomst van 21 mei, ten aanzien der vrije gemeenschap van Maastricht, ontmoet, van de oorzaken der verdaging van de Londensche conferentie en van de zending, namens de hoven van Oostenrijk, Pruissen en Rusland bij den Koning ontvangen, - lag de minister thans de reeds bekende militaire conventie van Zonhoven over, en [illegible] vervolgens: dat hij zich gelukkig zoude rekenen, indien hij der Staten Generaal een' gewenschten uitslag mogt kunnen aankondigen van de pogingen, door de regering bij voortduring [illegible] den staat van spanning, waarin het vaderland [illegible]

ophouden; dan, tegen alle redelijke verwachting aan, waren de uitkomsten ten deze min gunstig gebleven, en het was vooral om de Staten Generaal de openhartige behandeling der zaken, dezerzijds, en de van elders ontstane belemmeringen in de voortzetting der negotiatie te doen kennen, dat de minister in de vergadering verschenen was. — De zending van den Prins *von Schwartzenberg* droeg de ondubbelzinnigste blijken van belangstelling en vertrouwelijkheid van wege Oostenrijk, Rusland en Pruissen; twee oogmerken waren met dezelve bedoeld: 1°. bespoediging der aanvrage van den Koning bij de agnaten van het Nassausche Huis en bij de Bondsvergadering, tot verkrijging der toestemming voor den eventuelen afstand van Waalsch Luxemburg, en 2°. de hervatting der onderhandelingen over het eindtraktaat te Londen. Ofschoon de Koning zich nimmer weigerachtig had betoond de gevorderde aanvrage te bewerkstelligen, waren de onderhandelingen wegens het eindtraktaat te min gevorderd voorgekomen, om zich dien stap alreeds te laten welgevallen; thans echter besloot de Koning andere bedenkingen aan de algemeene belangen ten offer te brengen, doch tevens op de medewerking der mogendheden voor de vereffening der te Londen aanhangig geblevene geschilpunten aan te dringen. Reeds den 5den november werden de verlangde aanvragen bij de Agnaten, en den Duitschen Bond, aan den gezant ter Bondsvergadering afgezonden en, den 7den geschiedde de aanvraag der inlevering te Biberich, terwijl zij den 15den aan de Bondsvergadering werd voorgelegd. De billijke hoop dat deze aanvragen door een bekrachtigend antwoord zouden opgevolgd worden, werd weder te leur gesteld. In dezelfde zitting van 15 november werden er door de groote meerderheid der vertegenwoordigde bondsleden bedenkingen tegen dat verzoek voorgedragen, welke ten opzigte des Konings Groot-hertogs, voornamelijk in de vraag opgesloten lagen: » waarom de loop der onderhandelingen niet gedoogde, in stede van het af te stane deel van Luxemburg, eene territoriale vergoeding bij het Duitsche Bondsgebied in te lijven?" — welke bedenkingen tot een besluit werden ineen getrokken. Het antwoord op de bij dat besluit aan den Koning Groot-hertog gerigte vragen, ook omtrent de territoriale schadevergoeding, werd den 13den december aan den gezant ter bondsvergadering afgezonden; door de afwezendheid van vele leden, kon echter dit antwoord eerst den 8sten januarij worden ingediend. — Het antwoord van den Hertog van Nassau op de aanvrage van den 7den november werd eerst den 18den januarij aan 's Konings gezant ter Bondsvergadering medegedeeld, en was weigerachtig, op grond van de beschouwing der agnaten met opzigt tot de pligten uit het Erbverein van 1783 voor hen voortvloeijende; zoo dat de Koning Groot-hertog, voor het oogenblik zich in de volstrekte onmogelijkheid bevond, om de toestemming voor eenen eventuelen afstand te verwerven.

Wat van dit alles worden mogt, dezerzijds vermeende men aan de vorderingen der Londensche conferentie te hebben voldaan. De vroegere of latere bekrachtiging of weigering der aanvrage, was een uitvloeisel en, gelijk er steeds door 's Konings gevolmagtigde te Londen op werd aangedrongen, scheen niets te verhinderen, dat men te gelijkertijd en in afwachting der uitkomsten te Frankfort, bij de conferentie de nog aanhangige en gewigtige punten der overeenkomst tot vaststelling der voorwaarden van scheiding tusschen Holland en Belgie voleindigde en in werking bragt. Na zoo vele opofferingen, vergoelijkingen en onwedersprekelijk gegeven bewijzen van een wezenlijk verlangen naar een *billijk* eindtraktaat, na de mededeelingen en pogingen te Londen, Biberich en Frankfort gedaan, moest het dan der Regering niet weinig bevreemding baren, toen zij nu, het eerst van de zijde van Engeland, moest hooren aanvoeren, dat niet het bewerkstelligen der bedoelde aanvragen, maar het gelukken, het bekrachtigen derzelve vereischt werd om de conferentien te hervatten, en dat men ligtelijk eene schadevergoeding in het Limburgsche kon vinden. Deze vordering van de zijde van Frankrijk en Engeland, in eene op den 6 Februarij door de vertegenwoordigers der vijf hoven gehouden conferentie, herhaald en als grondslag hunner weigering gelegd, was, blijkens art. 4 der Annexe A. van het 12de protocol, houdende de grondslagen der scheiding, en behoorende tot dat gedeelte dier grondslagen, welke bij protocol van 19 Februarij 1831, N°. 19, grondvestend (*fondamentaux*) en onherroepelijk (*irrévocables*) verklaard waren, geheel in strijd met het vroeger vastgesteld beginsel, dat er eene volkomene, onafgebrokene en vrije gemeenschap met de steden en plaatsen, in het wederzijdsch grondgebied gelegen, zou bestaan. Om aan dat beginsel te voldoen had Nederland in den eventuelen afstand van streken en plaatsen op den linker Maasoever en in de provincie Luik bewilligd, waardoor ook Belgie die onafgebroken gemeenschap, *ligne de contiguité* genaamd, zou bekomen; maar het sprak van zelve, dat dit beginsel wederkeerig moest werken, en men zou zeker wel nimmer geloofd hebben, dat het ooit bij de Nederlandsche gevolmagtigden is opgekomen, om ten gunste van Belgie en ter verwezenlijking der bedoelde lijn van gemeenschap, toe te stemmen in den afstand van streken aan Nederland behoorende, zonder de zekerheid, voor de wederkeerige werking diens beginsels, om namelijk Nederland, door een Nederlandsch territoir, met deszelfs oude bezittingen op den regter Maas-oever bepaaldelijk met de vesting Maastricht te verbinden. Om nog klaarder dit punt toe te lichten, werden door den minister de eigen woorden der conferentie te dezer zake, vervat in derzelver memorie van 4 Januarij 1832, aangehaald en verder ontvouwd.

Dezerzijds – vervolgde de minister – werd inmiddels geene moeite gespaard, om de beschouwing van het engelsch kabinet, waaraan Frankrijk zich den 6 Februarij had aangesloten, te wijzigen, doch tot heden vruchteloos; terwijl het bleek, dat men Nederland weder de blaam zocht aan te wrijven van aanleiding tot deze nieuwe en onafzienbare verwikkeling te geven. Wel verre echter dat deze blaam verdiend was, was het Nederland, dat gestadig de onderhandelingen trachtte te verlevendigen, de toestemming tot den eventuelen afstand van een deel van Luxemburg te verkrijgen en met de mogendheden het daarstellen van een eindtraktaat te bespoedigen; de Koning bleef daarmede voortgaan en had nu, met dat oogmerk, den graaf *van Reede* naar den hertog *van Nassau* afgevaardigd, om onder medewerking van eenen oostenrijkschen en pruissischen gezant dezen vorst tot het verleenen der vereischte bewilliging te bewegen, en van 's konings openhartige staatkunde overtuigend aan de wereld te doen blijken. En ondanks alle deze pogingen scheen er bij sommigen eene onverdiende vooringenomenheid tegen de Nederlandsche regering te bestaan; de aanleidende oorzaken daarvan waren niet moeijelijk te gissen, maar grievend was het voor eene edele natie bij voortduring te ondervinden, dat die vooringenomenheid werkelijk bestond. De staten-generaal hadden sedert een paar maanden de woelingen in Belgie kunnen opmerken, waar de arrestatie van een eenig man in het Luxemburgsche, hoe geheel vreemd aan onze regering, aanleiding had gegeven, tot het inwilligen van millioenen ter versterking van de legermagt tegen Holland, tot het oprukken van korpsen tegen onze grenzen, en tot eene taal, zoo aanstootend als beleedigend. — De houding dezerzijds bleef bij dit alles kalm en beraden; met stipte naauwkeurigheid werd de conventie van 21 mei nageleefd; hoe moest het aan de regering bevreemden, toen zij door een naburig gouvernement (Engeland) werd bemoeijelijkt door eene officiele aanvrage, op veronderstellingen gebouwd, waarvan niet de geringste schijn of schaduw bestond. De minister eindigde zijne mededeeling met deze woorden:

» Neen, Ed. Mog. Heeren, bij de Nederlandsche regering bestaat geene dubbelhartigheid. Van den aanvang der Belgische onlusten miskend, de overoude en door traktaten gevestigde regten van Nederland ziende aanranden, vermogt zij hare vernedering en die eener brave en regtvaardige natie niet te onderteekenen, en verdedigde zij die regten, waar het pas gaf, voet voor voet. — Door zedelijken en eindelijk door openlijken dwang genoodzaakt alle waarborgen, die het in handen had af te staan, na zich aan alle, ook voor het zelfgevoel meest grievende eischen te hebben onderworpen, en door het gestadig voorbrengen van nieuwe vorderingen, onder allerlei voorwendsels, de afdoening der zaken te hebben zien verdagen, is het niet aan deze regering, dat de blaam der tegenwoordige vertraging en van het rekken dezer onderhandelingen, bij tijdgenoot en nakomelingschap zal bedeeld worden.

» Mijne taak, Ed. Mog. Heeren, was het, U den gang en den tegenwoordigen stand der zaken te doen kennen, als een blijk der ondubbelzinnige handelwijze van de Nederlandsche regering, welke bij voortduring voor de openbaarmaking harer verrigtingen niet schroomt."

De stukken welke door den heer *van Zuylen* bij deze mededeeling, als bijlagen, werden overgelegd, waren de volgende:

a. De overeenkomst van Zonhoven, voor den militairen weg naar Maastricht.

b. en *c.* Aanvragen van wege onze regering aan den hertog *van Nassau* en de Duitsche bondsvergadering voor den gedeeltelijken afstand van Luxemburg.

d. Uittreksel uit het protocol der 48ste zitting van de Duitsche bondsvergadering, van 15 November 1833.

e. 's Konings antwoord op de in het voormeld protocol vervatte punten.

f. Antwoord van wegen den hertog *van Nassau* op de gedane aanvragen voor den afstand van het waalsch gedeelte van Luxemburg.

g. Nota van den Engelschen zaakgelastigde *Jerningham* te 's Hage, van den 27sten Maart ll., om inlichtingen wegens de, naar, zulks het Engelsche gouvernement berigt was, ongewone werkzaamheid bij onze zee- en landmagt.

h. Het allezins waardig antwoord onzer regering op deze zoo ongepaste als ongegronde aanvragen, van den 29sten, ll.

— Uit 's Hage meldt men van gisteren:

» De juiste dag van het vertrek der Koninklijke familie naar Amsterdam is nog niet bekend. Hetzelve zal echter in de aanstaande week plaats vinden.

» Eergisteren is er wederom een kabinets-courier naar Weenen afgezonden.

» De staats-commissie van bezuiniging vergadert heden; die der wetboeken komt onafgebroken bijeen.

» Het onderzoek van de Dingsdag jl. voorgedragene finantiële wetten is gisteren in de afdeelingen der tweede kamer aangevangen en heden voortgezet. Naar men verneemt, is daarbij opgemerkt, dat het eerste ontwerp, strekking tot aflossing en intrekking van de 6 pCts. obligatien, een tweede doel beoogt, namelijk de verdere dekking van het te kort der gewone middelen sints 1830, en wel door eene nieuwe inschrijving in het tweede grootboek der nationale schuld. Men heeft mitsdien voorgesteld deze twee geheel verschillende onderwerpen te splitsen, of, indien zij in verband staan, dat verband aan te toonen. Al verder heeft men, nopens het ontwerp der schatkist-billetten, aangemerkt, dat het bezwarend zal zijn de schatkist-billetten ad 6 pCt., die zich thans meerendeels en portefeuille bevinden, tegen minder rente gevende billetten in te wisselen."

— Bij koninklijk besluit van den 14den Maart laatstleden is, bij toepassing van de artikelen 22 en 23 der wet van den 27sten April 1820 (Staatsblad N°. 11), verklaard, dat de manschappen der nationale militie, die hunnen gewonen tijd van vijf jaren of minder, in geval van vroeger ontslag wegens redenen, welke daartoe, volgens de bestaande wettelijke bepalingen, aanleiding konnen geven, het zij in persoon of bij plaatsvervanging hebben uitgediend, moeten aangemerkt worden, ook dan, wanneer de omstandigheden, krachtens de grondwet, en de wet, eene langere in dienst houding medebrengen, hunnen diensttijd in zoo verre te hebben volbragt, dat de broeder daaruit aanspraak ontleent op de finale vrijstelling, bij de artikelen 22 en 23 der voorschreven wet toegekend.

— Kapitein *H. Bruhn*, voerende het schip *Batavia*, op den 1sten December vertrokken van Padang naar Rotterdam, meldt van St. Helena, in dato 4 Februarij, dat ten 8 ure in den avond van den 24 November te Padang eene hevige aardbeving heeft gewoed, gedurende ongeveer 10 minuten. De aarde bewoog als golven en het water op de reede en aan het strand liep in 2 à 3 minuten 3 el 14 duim op en neder. Het schip trilde zoo hevig, dat al wat los stond bewoog, en draaide in vijf minuten wel twintig malen achter het anker rond. De huizen te Padang waren allen gescheurd, eenige ingestort, hangende meubelen gebroken, de wegen geborsten en rivierkanten ingestort; doch gelukkig is geen mensch omgekomen. Ook de volgende dagen gevoelde men nu en dan schokken, waardoor de huizen trilden.

— Een buitengewoon dagblad van Madrid van den 25sten maart bevat zes onderscheidene dekreten door de Koningin-Regentes, van den vorigen dag gedagteekend:

Bij het eerste wordt gedurende de minderjarigheid der jonge koningin de raad van staat geschorst, als dezelfde werkzaamheden waarnemende, die bij het testament van koning *Ferdinand* aan den regeringsraad werden opgedragen.

Bij het tweede worden de raden van Kastilien en Indien afgeschaft, en voor de contentieuse zaken een oppergeregtshof van Spanje en de Indien ingesteld.

Bij het derde wordt de hooge krijgsraad afgeschaft en vervangen door een oppergeregtshof van oorlog en marine.

Bij het vierde wordt ook de raad van financien vernietigd, en alleen voor de contentieuse zaken een andere raad ingesteld.

Bij het vijfde kondigt men de aanstaande vernietiging aan van den opperraad der militaire orde, zoodra men daartoe van den paus verlof zal hebben verkregen.

Bij het zesde eindelijk wordt een koninklijke raad van Spanje en Indien ingesteld, wier inrigting en werkzaamheid zal overeenkomen met den staatsraad in Frankrijk en in zeven sectien is verdeeld, ieder aan een bijzonder ministerie verbonden.

De bijzondere berigten van dezelfde dagteekening vermelden, dat de toestand der provincien veel te wenschen overlaat. Bij eene dagorde den 18den Maart uitgevaardigd, was het gebleken, dat de karlisten in Gallicien eene bedenkelijke houding aannemen, hetgeen te meer ongerustheid verspreidde, daar zich don *Carlos* bij voortduring op weinige uren afstands van de grenzen van dat gewest ophield.

Men meende algemeen, dat het gouvernement tot eene gewapende tusschenkomst in de portugesche zaken besloten had, vooral na dat de heer *de Sarmierto*, als agent van het zoogenaamd constitutioneel gouvernement te Lissabon bij de koningin regentes ten gehoor was geweest. Zeker is het dat troepen en krijgsbehoeften naar Ciudad Rodrigo werden afgezonden.

Het verwijl in het bijeenroepen der cortes was, zoo men verzekert, alleen te wijten aan een verschil van gevoelen tusschen het ministerie en den raad van regering of regentschap over de zamenstelling der zoogenaamde kamer der *proceres* of eerste kamer.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den April.

Uit Weenen schrijft men, dat Z. M. de keizer van zijne buitengewoon langdurige onpasselijkheid hersteld is, en wel nog geene audientie verleent, maar echter reeds met zijne ministers arbeidt. Om nogtans Z. M. voor te groote vermoeijenis te bewaren, hebben zijne zonen, de jonge koning van Hongarije en de aartshertog *Frans*, met zijnen broeder, aartshertog *Lodewijk*, de behandeling der loopende zaken op zich genomen, waardoor de verachterde werkzaamheden zeer bespoedigd worden. Sedert de aankomst van den heer *Ancillon* bespeurde men in de verrigtingen van het ministercongres groote levendigheid, en weldra hoopte men daarvan gewigtige resultaten te zien. Zwitserland zou, als onderwerp der beraadslagingen, reeds op den voorgrond getreden zijn, en men het daarover eens wezen, dat Europa, en inzonderheid Duitschland geen waren vrede vinden zal, zoo lang er een punt is, waar ballingen den meester spelen, in stede van zich als bescheiden gasten te gedragen.

Een onzer dagbladen deelt eene bijzondere correspondentie uit Bern, van den 25sten maart, mede, volgens welke het antwoord van het voorzittend kanton op de nota's der omliggende staten, bij vele der gezanten eenen zeer ongunstigen indruk zoude hebben gemaakt; vooral omdat de beloften daarin gegeven zoo geheel onbepaald zijn, en men, in weerwil eener blijkbare schending van het volkenregt, eenen al te onafhankelijken toon heeft aangenomen, zelfs van handhaving der onzijdigheid door geweld van wapenen durfde spreken.

— De kantons Bern, Waad en Genève hebben gemeenschappelijk, zoo bij het voorzittend kanton, als bij den Franschen gezant onderhandelingen geopend, om van de Poolsche uitgewekenen ontslagen te worden. De algemeene belangstelling in het lot dier uitgewekenen schijnt thans ook te Bern merkelijk verkoeld; immers het comité met hunne ondersteuning belast heeft bekend gemaakt, dat er na het einde dezer maand geene fondsen beschikbaar zouden zijn, de subsidien alzoo zouden ophouden, en de commissie ontbonden worden.

— Uit Faenza schrijft men, dat aldaar bevel was gegeven, de vestingwerken van Fano, zoodra mogelijk in goeden staat te brengen. Dit stadje ligt aan de Adriatische zee, juist op het punt waar zich de weg naar Rome, van die naar Ancona, beide uit Romagne komende scheidt. Daar Frankrijk de bezetting van Ancona niet wil opgeven, zoude het Oostenrijksche bestuur zich door dit verdedigingspunt tegen mogelijke invallen in de meer noordelijke provincien willen vrijwaren.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Den 26 der vorige maand heeft de koninklijke Akademie der Wetenschappen te *Munchen* het 75ste verjaarfeest harer stichting gevierd, in tegenwoordigheid van eene talrijke menigte aanzienlijke ingezetenen. De Geheimraad VON SCHELLING heeft bij die gelegenheid verslag gedaan van de werkzaamheden der Akademie en hulde toegebragt aan de Leden, die in het afgeloopen jaar gestorven zijn, als: Dr. SOLDNER, een man, die, in eene boerenhut geboren en tot zijn 18de jaar zich met landelijke werkzaamheden hebbende bezig gehouden, door zijnen bijzonderen aanleg en onvermoeiden ijver, een Wis- en Sterrekundige geworden is van eenen niet onbeduidenden naam en als Conservator van de Sterrewacht te *Munchen* zich bij de Astronomische studiën zeer verdienstelijk heeft gemaakt; voorts den Heer SOCHÉR, die zijne liefde voor de oude Letterkunde nog in gevorderde jaren aan den dag heeft gelegd door zijn werk over het leven en de schriften van PLATO; en eindelijk den beroemden SCHLEIERMACHER, den man, die de Wijsbegeerte, de Godgeleerdheid en de Letterkundige Wetenschappen, op eene zoo buitengewone wijze, in gelijke mate, omvat had."

RUSLAND. — De *Zampa* van HÉROLD, in het Russisch vertaald, is te *Moscou* met den grootsten bijval ten tooneele gevoerd.

FRANKRIJK. — De Tentoonstelling van Voortbrengselen van Kunst, welke thans te *Parijs* plaats heeft, telt in 't geheel 2314 kunstwerken, bestaande uit schilderijen, teekeningen, beeldwerken, bouwkundige teekeningen, gegraveerde en gesteendrukte platen. Bij de Tentoonstelling in het vorige jaar bedroeg het aantal kunstwerken bijna 1000 meer, en deze overtrof de tegenwoordige in het vak der beeldhouwkunst, maar moest daarentegen onderdoen in geschilderde historie-stukken. Men beweert, dat deze tentoonstellingen elkander te snel opvolgen, om aan de kunstenaars genoegzamen tijd te laten tot volmaking hunner stukken. Des te grooter is dan de verdienste der Historieschilders, die zoo veel goeds geleverd hebben. — De schrijver van het Libretto (zoo noemt men thans algemeen de woorden van een zangspel) van het zangspel *Pré au Clercs*, heeft van deszelfs dikwijls herhaalde opvoering, reeds de som getrokken van 28,000 fr. of bijna *f* 14,000. Dergelijke voorbeelden kunnen niet nalaten een heirleger, vooral van jonge lieden, die eenig talent tot schrijven bezitten of meenen te bezitten, op de loopbaan der Dramatische schrijverij te lokken. Men moet evenwel erkennen, dat andere schrijvers, in vakken, waartoe meer solide kennis en wetenschappelijke nasporingen vereischt worden, zich ook niet behoeven te beklagen over gebrek aan geldelijke ondersteuning en aanmoediging. Een der beste Fransche Spraakkundigen, bij voorbeeld, de Heer NAPOLEON LANDAIS heeft thans voltooid een werk, getiteld: *Dictionnaire général et grammatical des Dictionnaires Français*, en voor het Handschrift van dit werk heeft hij eene som bekomen van 50,000 fr. of bijna *f* 25,000. — Bij het doen van Archeologische nasporingen op den grond van het oude *Nasium*, door den Heer DENIS, maire van de stad *Commercy*, had men den 19 der vorige maand, twee uitmuntend fraaije vloeren van mozaïek opgedolven, waarvan de eene vooral, voorstellende de ontvoering van EUROPA, een kunstwerk was van uitstekende schoonheid. Doch, ongelukkig, heeft de kwaadwilligheid deze fraaije gedenkstukken van oude kunst, den volgenden morgen nadat zij gevonden waren omvergeworpen en verbrijzeld. De Regterlijke Magt heeft van het gebeurde kennis gekregen, en de Regter van Instructie is thans bezig naar deze daad van Vandalismus en schandelijken moedwil onderzoek te doen.

ENGELAND. — Den 21 der vorige maand heeft Graaf GREY in het Hoogerhuis eene petitie ter tafel gebragt, welke en de woordenwisseling waartoe zij aanleiding heeft gegeven, omtrent den aard en geest der Akademische inrigtingen in *Engeland* eenig licht verspreiden. Het getal der in *Cambridge* wonende leden van den Universiteit-Raad bedraagt van 170 tot 180. Ongeveer een derde deel van dezen, namelijk 63, verzoeken in de petitie, dat een voornaam bezwaar van de Dissenters moge uit den weg geruimd worden, door de afschaffing van den Anglikaansch-Kerkelijken eed, welke door ieder moet worden afgelegd, die op de oude Universiteiten tot Baccalaureus, Magister of Doctor wil bevorderd worden. Daar nu deze Akademische Graden tot verscheidene posten noodzakelijk zijn, zoo zijn van dezelve de Dissenters geheel uitgesloten, vermits de niet-Anglikaansche Universiteit te *Londen*, het regt nog niet heeft om Graden toe te kennen. De verzoekers geven tevens te kennen, dat hetgeen zij verlangen, slechts een terugroepen is van hetgeen vroeger bestond. Want dat de beperking, waaraan de Universiteiten in het uitdeelen van Akademische Graden zijn gebonden, eerst dagteekent van de regering van JAKOB I, toen te midden van den bittersten partijhaat, in Kerk en Staat leerstelsels de overhand hadden, welke in strijd zijn met den tegenwoordigen geest der Engelsche wetgeving en met de ware grondbeginselen van Christelijke verdraagzaamheid. Graaf GREY heeft de petitie, zoowel uit een Historisch, als uit een Regts- en Staatkundig oogpunt beschouwd, met warmte verdedigd. De Hertog VAN WELLINGTON, daarentegen, Kanselier van de Universiteit van *Oxfort* en de Hertog VAN CUMBERLAND, Kanselier der Universiteit van *Dublin*, hebben beweerd, dat het Parlement niet vermogt in de regten te treden der Universiteits-vereenigingen, aan welke alleen de beslissing van deze vraag toekwam. De Lord kanselier BROUGHAM heeft in eene lange en geestige rede de aanmatigingen der orthodoxe Universiteiten bestreden, en onder anderen gezegd: » Hoezeer de » aanspraken der Universiteiten *Oxford* en *Cambridge* tot de 19de eeuw » behooren, wil ik door een voorbeeld toonen. Zij hebben de monopolie » om Doctors in de Geneeskunst te maken, en moeten zelve verklaren, » dat zij niet in staat zijn, om de Geneeskunst te onderwijzen. (Hier ontstond een algemeen gelach.) Zij kunnen eenen Magister der zeven vrije » kunsten maken, dat is te zeggen, zij kunnen hem Wiskunde en de » klassische schrijvers leeren kennen, maar voor de Medicijnen moet hij » zich naar elders begeven; hij moet zeven jaren buitenslands studeren, » en dan in den schoot zijner *alma mater* terugkeeren, om zich tot Doc- » tor te laten maken. Hij moet naar *Parijs* of naar de Nederlandsche » Universiteiten — gelijk voorheen het meest gebruikelijk was — of naar » *Schotland* gaan, want zelfs in *Londen* kan hij noch Geneeskundige, » noch Doctor in de Geneeskunst worden." Ten slotte is de petitie ter

tafel nedergelegd. — In ons N°. van 12 Dec. ll. is gewag gemaakt van de groote gedachten, welke men te *Londen* had van den Vioolspeler Masoni, omtrent welke eenige bijzonderheden zijn medegedeeld in ons N°. van 15 en 16 daaraanvolgende. Terwijl men destijds meende dat deze toonkunstenaar Paganini zou op zijde streven, leest men thans in een geacht Engelsch Tijdschrift een verslag van het Concert door Masoni onlangs gegeven, waarin gezegd wordt, dat het hem niet aan stoutheid in de uitvoering ontbreekt, maar dat hij eenen valschen smaak in zijne manier van voordragt heeft en dezelve overlaadt met sieraden en krullen, welke beneden de waardigheid van zijn talent zijn. » Er is," voegt de berigtgever er bij, » maar een Paganini in de wereld, en al de navolgers van zijne manier » moeten tot uitersten vervallen en in het maken van eenigen indruk » noodwendig mislukken."

Nederlanden. — Op den 1 dezer heeft de verdienstelijke tooneelkunstenaar C. van Hanswijk, na ruim twintig jaren zijne dramatische loopbaan met lof volbragt te hebben, zijne afscheids voorstelling in den koninklijken Schouwburg te 's *Gravenhage* gegeven. Dezelve werd met de hooge tegenwoordigheid van HH. MM. den koning en de koningin, HH. KK. HH. den prins en de prinses van Oranje, en hoogstderzelver zonen, en HH. KK. HH. prins en prinses Frederik vereerd. De Heer van Hanswijk heeft zich daarbij kunnen overtuigen, hoezeer men zijn talent op prijs stelt, daar het publiek hem een nieuw blijk heeft gegeven van den bijval, dien hij sints zoo vele jaren heeft mogen ondervinden, door de talrijke bijwoning van de afscheids-voorstelling, bij welke de Schouwburg schier ontoegankelijk was, en waarbij hij op nieuw van de aanzienlijke menigte de ondubbelzinnigste bewijzen van gehechtheid heeft kunnen inoogsten. Na de voorstelling is de Heer van Hanswijk teruggeroepen en door eenstemmige en aanhoudende toejuichingen begroet: Op zijne beurt heeft de talentvolle tooneelkunstenaar in eenige treffende dichtregelen het Algemeen bedankt voor het goedgunstig onthaal, dat hij bij hetzelve heeft mogen genieten, en was hij blijkbaar diep getroffen over de belangstelling, die hij bij een ieder, en ook bij alle de Leden van het Vorstelijk Huis, heeft mogen aantreffen.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

VRIJDAG, *den 4den April.*

TARWE. — Met goeden handel en prijshoudend: 126, 129 ℔ beste Pool. *f* 208, 215; - 128, 131, 132 N. Rhijn *f* 178, 182, 185; - 128, 132 N. witte Nassau-Dietsche en Roode door een *f* 200; - 129 O. Lubecker *f* 188; - 126 N. Marksche *f* 165; - 126, 127 N. Gron. *f* 144, 146; - 124 mindere dito *f* 132; - 130 N. Zeeuws. *f* 173, 175; - 119 N. Eider *f* 120; - 120 puikere dito *f* 128 partij; - 126 N. Vr. Smet *f* 133 aan de Zaan.

ROGGE. — Weinig handel: 120 ℔ N. Munsters. 126; - 123 Oost-Vriessche *f* 132; - 125 N. N. Rhijn *f* 145, 148, naar kwaliteit.

GARST. — Stil: 102 ℔ Vriessche winter *f* 84.

HAVER. — In eenen doen: 88 ℔ dikke *f* 63, 64; - 78 Oude Norder *f* 58; - 88, 89 fijne *f* 80, 82.

KOOLZAAD. — In eenen doen: Vries. £ 59; - Deens. 57½; - 9 vat in September 59½.

LIJNZAAD. — Zonder kooplust.

RAAP-OLIE. — Vliegend *f* 39¾, 40; - Mei *f* 38¾, 39; - Sept. *f* 37½; - Raap-Olie, ord. *f* 40½; - Lijn- *f* 34¾; - Raap-Koeken *f* 50, 55; - Lijn- *f* 8½, 10.

*** Getrouwd:

W. L. SWAAN,

Luit.-Adjudant, der 4de Artillerie-Directie,

en

G. S. M. DE BOSSON.

Breda, den 3. April 1834.

*** Heden overleed alhier de Wel-Edele Heer LEONARDUS LAMBERTUS LORFF, Prokureur bij de Regtbank van eersten aanleg te dezer Stede, in den gezegenden ouderdom van 81 jaren en 2 maanden.

Strekkende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden, wordende tevens verzocht van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

Breda, den 3. April 1834.

*** Het Publiek wordt bij deze verwittigd, dat het bespringen der *HENGSTEN*, aan de Landhoeve *Hanenburg*, gemeente Loosduinen, bij 's Gravenhage, een' aanvang zal nemen met den 15den April en voortduren tot den 30 Junij aanstaande.

De SPRINGHENGSTEN zijn:

1°. AARON, een Engelsch Paard van een ongemend ras (donker kastanje-bruin), zoon van den Hengst *Election* en van de Merrie *Black Diamond.*

2°. SIR HENRY, een Engelsch Paard van een ongemend ras (bruin), zoon van den Hengst *Master Henry* en van de Merrie *Miss Sophia.*

3°. AURENZEB, een Paard van Arabisch bloed (grijs), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche *Blood Mare.*

4°. ARIAL, een Paard van Arabisch bloed (bruin), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche Merrie *Latona.*

Van de voorwaarden en den prijs van het bespringen zal men, aan voormelde Landhoeve *Hanenburg*, nadere informatie kunnen erlangen.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris J. J. VAN BREDA, residerende te *Oudenbosch*, daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg te *Breda*, zal ten verzoeke van zijne principalen, en ten overstaan van den Heer Vrederegter in het kanton *Oudenbosch*, op Maandag den 14den April 1834, ten huize van de kinderen VERBRAAK, provisioneel, en op Maandag den 28sten April daaraanvolgende, ten herberge van E. VAN ROZENDAAL te *Oudenbosch*, des avonds ten vijf ure, presenteren te Verkoopen:

1°. Eene welbeklante BIERBROUWERIJ, genaamd *HET ANKER* waarin die Affaire sedert eene reeks van jaren met het beste succes is en nog wordt uitgeoefend, mitsgaders daaraan annex staande nieuw opgebouwde HUIZING, wel ingerigte MOUTERIJ, spatieuse PAKHUIZEN, SCHUUR, HOF en ERVE, met de benoodigde Graanzolders, Kelders, enz.; zijnde deze Gebouwen zoo om derzelver uitgestrektheid, als om de situatie nabij de Haven bijzonder geschikt voor den handel.

2°. Een HUIS, zijnde eene Tapperij, met SCHUUR, HOF en ERVE, genaamd *DE SCHANS*, zeer aangenaam gelegen aan het einde der Haven, te *Oudenbosch*, tegen de Rivier *de Mark.*

3°. Een HUIS, zijnde eene Tapperij, met SCHUURTJE, HOF en ERVE, genaamd *HET GROENEWOUD*, mede te *Oudenbosch* gelegen.

De kooper kan des verkiezende, de helft van den koopprijs op den eersten koop, tegen eenen redelijken intrest, gevestigd houden; en met de verkoopers over het inhuren der ZAAI- en WEILANDEN daaraan gehoorende, onderhandelen.

Nadere informatien te bekomen bij den Heer en Mr. J. MASTBOOM, Advokaat te *Breda*, en ten kantore van genoemden Notaris.

DOOR VERANDERING VAN WOONPLAATS

UIT DE HAND TE KOOP

om terstond te kunnen aanvaarden:

De HUIZINGE *PLANTLUST*, met al'e de daaraan behoorende GEBOUWEN, BEPOTINGEN en BEPLANTINGEN, te zamen groot 9 bunders, staande en gelegen in de Volkrijke Gemeente *Waalwijk*, Provincie *Noord-Braband.* Dit GOED is ook zeer geschikt en gelegen tot het aanleggen eener Fabriek; - te bevragen met *gefrankeerde*-brieven bij den Eigenaar Mr. J. A. SCHOLTEN VAN GANSOIJEN en bij den Timmerman P. J. BROESHART aldaar.

*** TE KOOP, om met half April te aanvaarden: Een HEERENHUIS, staande aan de Groote Markt te Tilburg. Te bevragen bij den Notaris VAN MEURS aldaar.

Bloemen Verkooping.

Ten huize van P. B. BURGER, Bloemist te Hees, is de Deurwaarder THOONSEN voornemens om op den 16. 17. en 18. April 1834, telkens 's middags half vier ure, publiek te verkoopen;

200 stuks differente soorten *Bloeijende Oranje- en Citroen-Boompjens.*

50 soorten van *Azalia's Rododendrums, Metrosciderus, Mimosa's, Erica's, Diosma's, Pelargonium's, Rozen* en meer andere Gewassen.

TE HUUR:

Een aan den groeten weg nabij Terheyden in Noord-Braband, *zeer aangenaam gelegen* BUITENVERBLIJF, met acht, zoo behangen als niet behangen Boven- en Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Stalling, zeer schoone Moestuin en Boomgaard. Nader te bevragen bij den Heer C. VISMANS, te Terheyden. Brieven *franko.*

Te Huur tegen den 15. Maart 1835.

DE WOLF, of zoogenaamde *ABSHOEVE*, gelegen op de Meerberg, onder de gemeente Teteringen, bestaande in eene zeer schoone BOUWMANS-WONING met annexe KORSTAL voor veertig stuks Hoorn-Vee, een zeer groote PAARDENSTAL, KOORN-SCHUUR, KARHUIS, SCHAAPSKOOI en BAKHUIS, met een grooten MOESTUIN, een BOOMGAARD beplant met VRUGTBOOMEN, benevens een-en-dertig bunders ZAAILAND en WEIDE, - thans in huur bij de Wedùwe *A. Schoenmakers.* Te bevragen bij A. GOBENKAMP, te Breda.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE. - VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; uitgaande van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 9. April, des morgens ten 10 ure.
Zaturdag » 12. » » namiddags » 12 ».

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

April 1834.

Van *Middelburg:*				Van *Rotterdam:*			
Dingsdag	den 8,	's morg.	10½ uur.	Woensdag	den 9,	's morg.	2 uur
Vrijdag	» 11,	»	5 »	Zaturdag	» 12,	»	6 »
Zondag	» 13,	»	6 »	Maandag	» 14,	»	7 »

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.